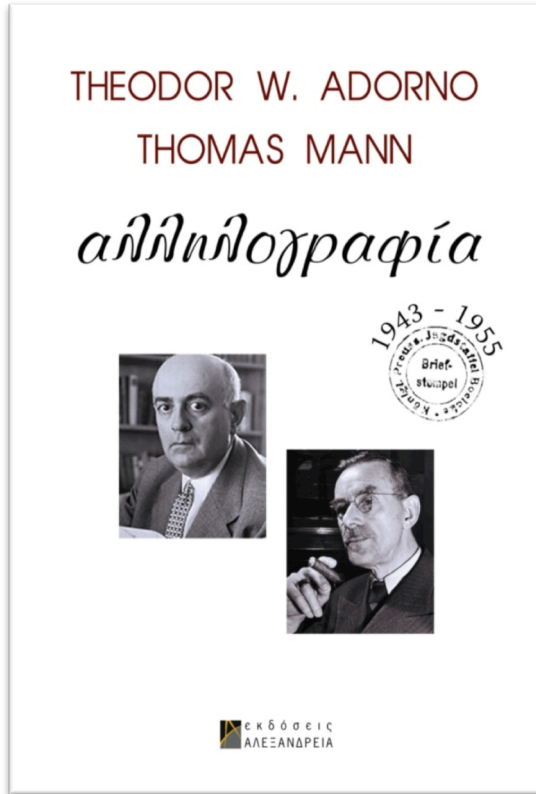

- ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ -

Τέοντορ Β. Αντόρνο – Τόμας Μαν

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ 1943-1955
*Η μάχη της Αθήνας*Επιμέλεια : Christoph Gödde – Thomas Sprecher
Μετάφραση: Λευτέρης ΑναγνώστουISBN: 978-960-221-465-7, σχ. 14x21,
σ.190, α' έκδοση: Δεκέμβριος 2009,
τιμή 16,00 € (χωρίς ΦΠΑ)

Η αλληλογραφία δύο λαμπρών εκπροσώπων της φιλοσοφίας και της λογοτεχνίας του 20ού αιώνα, από τα χρόνια της κοινής εξορίας τους στην Καλιφόρνια μέχρι εκείνα της νέας ζωής τους στη μεταπολεμική Ευρώπη. Ένας θησαυρός προσωπικών εκμυστηρεύσεων γύρω από τη ζωή και το έργο τους, τις πνευματικές τους αναζητήσεις και τις εμπειρίες και παρατηρήσεις τους σχετικά με τις συνέπειες του μακαρθισμού ή την τύχη της σύγχρονης γερμανικής κουλτούρας. Κι ακόμη ένα απροσδόκητα συγκινητικό ντοκουμέντο του αμοιβαίου σεβασμού και θαυμασμού, της επιφυλακτικής οικειότητας και της πνευματικής συγγένειας που χαρακτήρισαν τη σχέση τους.

«Ξεκινώντας κατά τη διάρκεια της κοινής εξορίας τους στην Καλιφόρνια και κλείνοντας με το θάνατο του Μαν, λίγες μόνο μέρες πριν από μια πολυαναμενόμενη συνάντηση στη μεταπολεμική Ευρώπη, αυτή η αλληλογραφία ανάμεσα στον λαμπρότερο φιλόσοφο του μοντερνισμού που γνώρισε ο 20ός αιώνας και τον θρυλικό γερμανό εκπρόσωπο του μοντέρνου μυθιστορήματος είναι ένα απροσδόκητα συγκινητικό τεκμήριο του αμοιβαίου σεβασμού και θαυμασμού, της εγγύτητας και της απόστασης, της εφεκτικής οικειότητας και της εντυπωσιακής πνευματικής συγγένειας που τους χαρακτήριζε. Προσεκτικά σχολιασμένες, οι επιστολές αυτές μας προσφέρουν ένα θησαυρό βαθύτατα προσωπικών ανταποκρίσεων γύρω από τα έργα των δύο ανδρών, ενώ ξεχειλίζουν από

διεισδυτικές παρατηρήσεις για τη μεταπολεμική γερμανική κουλτούρα και για τα χρόνια του μακαρθισμού στις Ηνωμένες Πολιτείες.»

Andreas Huyssen, Columbia University

«Ο Αντόρνο υπήρξε ένας διαρκής, αν και ενίοτε όχι εύκολος, θαυμαστής της ιδιοφυΐας του Τόμας Μαν. Η πρόσκληση που του απηύθυνε ο Μαν να γίνει τεχνικός και ιστορικός σύμβουλός του σ' ό,τι αφορούσε τη μουσικολογία και τη φιλοσοφία της μουσικής στο έργο του Δρ Φάουστους έφερε τον Αντόρνο κοντά στο κέντρο της κοινής εξορίας στην Καλιφόρνια. Είχε επίσης ως συνέπεια μια πικρή σύγκρουση με τον Σαϊνμπεργκ. Ο Αντόρνο βρέθηκε μπλεγμένος στη μέση. Οι επιστολές αυτές τεκμηριώνουν όχι μόνο μια συναρπαστική πνευματική συνάντηση αλλά και μια περίπτωση δημιουργικής συνεργασίας σπάνια στη λογοτεχνική ιστορία.»

George Steiner, Churchill College, Cambridge

«Ένα κομμάτι πραγματοποιημένης ουτοπίας»

Η συνάντηση δύο κορυφαίων πρωταγωνιστών της γερμανικής και ευρωπαϊκής κουλτούρας, όπως αποτυπώθηκε στην απaráμιλλη αλληλογραφία τους

Τον Δεκέμβριο του 1945 ο Τόμας Μαν έγραψε μια, διάσημη πλέον, επιστολή στον Αντόρνο, στην οποία διατύπωνε την αρχή του μοντάζ που είχε υιοθετήσει στο μυθιστόρημά του Δόκτωρ Φάουστους. Ο συγγραφέας αναγνώριζε τα πολύτιμα δάνεια που είχε αντλήσει από τα μουσικολογικά έργα του φιλοσόφου και τον καλούσε να τον βοηθήσει στην περαιτέρω πειστική απόδοση της μορφής και του έργου του ήρωά του, του συνθέτη Λέβερκυν. Η συνεργασία ευοδώθηκε (ο Αντόρνο προσέφερε πληροφορίες, σκέψεις, ακόμη και σχέδια για τα υποτιθέμενα ύστερα μουσικά έργα του συνθέτη) κι αποτέλεσε ουσιαστικά τη βάση μιας ανταλλαγής επιστολών που συνεχίστηκε μέχρι το θάνατο του Μαν το 1955.

Η αλληλογραφία επισφραγίζει τη συνάντηση των δύο ανδρών που ο Αντόρνο αποκάλεσε «ένα κομμάτι πραγματοποιημένης ουτοπίας», μια σπάνια συνάντηση δημιουργικής έντασης ανάμεσα στη λογοτεχνική παράδοση και τον αισθητικό μοντερνισμό. Στις επιστολές ο Τόμας Μαν δηλώνει, μεταξύ άλλων, ότι βρήκε τα *Minima Moralia* του Αντόρνο «ένα σαγηνευτικό ανάγνωσμα» ή ότι περιμένει με λαχτάρα το βιβλίο του για τον Βάγκνερ – «Θα το καταβροχθίσω, όπως εκείνος στην Αποκάλυψη που τρώει ένα βιβλίο “γλυκό σαν μέλι”». Ο Αντόρνο με τη σειρά του προσφέρει λεπτομερή και συχνά ενθουσιώδη σχόλια για ύστερα γραπτά του Μαν, όπως *Ο εκλεκτός*, *Η απατημένη* ή οι *Εξομολογήσεις του απατεώνα Φέλιξ Κρουλ*. Η αλληλογραφία τους θίγει επίσης κρίσιμα προσωπικά ζητήματα μεγάλης σημασίας, όπως η επιστροφή από την εξορία στη μεταπολεμική Γερμανία.

Οι επιστολές συνοδεύονται από εκτενείς σημειώσεις των επιμελητών, ιδιαίτερα διαφωτιστικές για τα έργα, τα γεγονότα και τα πρόσωπα που αναφέρουν ή υπαινίσσονται οι εκλεκτοί τους συντάκτες.